

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Παράρτημα Α8

Οδηγός Σπουδών 2023-2024

Ανοσολογία: Βασικές Αρχές και Κλινικές

Εφαρμογές / Immunology: Basic Principles and

Clinical Applications

Πίνακας Περιεχομένων

1. Αντικείμενο-Σκοπός	3
2. Δομή και όργανα Π.Μ.Σ	3
ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ	5
3. Κατηγορίες και αριθμός εισακτέων	5
4. Τρόπος εισαγωγής	5
5. Εγγραφές	7
6. Διάρκεια Φοίτησης	7
7. Αναστολή Φοίτησης	7
8. Οργάνωση Σπουδών	8
9. Πρόγραμμα Σπουδών	9
10. Εξετάσεις και αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών	14
11. Υποχρεώσεις και δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών	16
12. Θέματα Φοιτητικής Μέριμνας	18
13. Υποδομή Π.Μ.Σ.	20
14. Ανάθεση Διδασκαλίας / Διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ.	21

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ

Αγαπητές και αγαπητοί φοιτητές,

Σας καλωσορίζουμε στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ και σας συγχαίρουμε για την εισαγωγή σας στο Π.Μ.Σ. «Ανοσολογία: Βασικές Αρχές και Κλινικές Εφαρμογές» / **Immunology: Basic Principles and Clinical Applications.**

Ο Οδηγός Σπουδών ακαδημαϊκού έτους 2023-2024, που κρατάτε στα χέρια σας περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για το Πρόγραμμα Σπουδών σας με συνοπτική αναφορά στους εκπαιδευτικούς στόχους του κάθε μαθήματος.

Στις σελίδες του επίσης περιλαμβάνεται ενημέρωση για άλλες δραστηριότητες που λειτουργούν στη Σχολή μας καθώς και χρήσιμες πληροφορίες για την Γραμματεία και τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Σας ευχόμαστε καλή ακαδημαϊκή χρονιά με υγεία και πρόοδο!

Η Διευθύντρια του Π.Μ.Σ.

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του Π.Μ.Σ. «**Ανοσολογία: Βασικές Αρχές και Κλινικές Εφαρμογές**» Αντικείμενο του ΠΜΣ είναι η διεπιστημονική διδασκαλία, η προαγωγή της γνώσης, η απόκτηση δεξιοτήτων (κλινικών και εργαστηριακών), η εκπαίδευση και η έρευνα στο ευρύ και αναπτυσσόμενο πεδίο της «Ανοσολογίας: βασικές αρχές και κλινικές εφαρμογές»

Σκοπός του ΠΜΣ είναι να προετοιμάσει πτυχιούχους κατόχους του Α΄ κύκλου σπουδών για σπουδές σε επίπεδο Διδακτορικού (Ph.D), όπως επίσης να καλλιεργήσει τις κλινικές και εργαστηριακές δεξιότητες των νέων επιστημόνων στις νεότερες τεχνικές και κλινικές μεθοδολογίες στο ευρύ και αναπτυσσόμενο πεδίο της «Ανοσολογίας: βασικές αρχές και κλινικές εφαρμογές».

Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «**Ανοσολογία: Βασικές Αρχές και Κλινικές Εφαρμογές**», μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

Οι απόφοιτοι του ΠΜΣ θα μπορούν:

α) Να στελεχώσουν ιατρεία, διαγνωστικά θεραπευτικά κέντρα και ερευνητικά εργαστήρια στο ευρύ αντικείμενο της Ανοσολογίας και των κλινικών της εφαρμογών.

β) Να διδάσκουν με επάρκεια σε προπτυχιακούς φοιτητές ΑΕΙ το γνωστικό αντικείμενο της «Ανοσολογίας» και των αντίστοιχων εργαστηριακών η κλινικών εφαρμογών.

γ) Να αποκτήσουν διεπιστημονικές γνώσεις και εργαστηριακές δεξιότητες στον πεδίο της Ανοσολογίας που θα τους προετοιμάσουν για σπουδές επιπέδου διδακτορικού (Ph.D).

δ) Να αποκτήσουν τις θεωρητικές γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες (κλινικές & εργαστηριακές) ώστε να δύνανται να γίνουν ικανά επαγγελματικά στελέχη σε κλινικές και ερευνητικές μονάδες στις Επιστήμες Υγείας.

2. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το νόμο 4957/2022 είναι:

Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

Σε επίπεδο της Ιατρικής Σχολής αρμόδια όργανα είναι:

Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής. Αρμοδιότητες της Συνέλευσης είναι να:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

β) ορίζει τον/ην Διευθυντή/τρια και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

γ) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο σε Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

δ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,

ε) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),

- ζ) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος,
η) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

2.2.2 Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του ΠΜΣ

Η Σ.Ε. αποτελείται από τον/την Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής και ομότιμους καθηγητές/τριες, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

- α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),
β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση της Σχολής,
γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,
δ) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Σχολής την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου,
ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Σχολής την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,
στ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση της Σχολής
ζ) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Σχολής την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών
η) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.
θ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία.

2.2.3 Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδα καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,
β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση της Σχολής
γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,
δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος/η του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,
ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.3 Γραμματειακή υποστήριξη Π.Μ.Σ.

α) Το ΠΜΣ «**Ανοσολογία: Βασικές Αρχές και Κλινικές Εφαρμογές**» υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Εργαστήριο Φυσιολογίας της Ιατρικής Σχολής, ΕΚΠΑ και βρίσκεται υπό την επιστασία της Γραμματείας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Η γραμματεία του ΠΜΣ έχει ως καθήκον την γραμματειακή υποστήριξη όπως την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής φοιτητών, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, την γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, την καταχώρηση βαθμολογιών και οτιδήποτε άλλο ζητηθεί από τον Δ/ντη του ΠΜΣ και την ΣΕ σχετικά με το ΠΜΣ.

ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο ΠΜΣ «**Ανοσολογία: Βασικές Αρχές και Κλινικές Εφαρμογές**» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α΄ κύκλου σπουδών των Τμημάτων Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Φαρμακευτικής, Βιολογίας, Χημείας της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και κατ' εξαίρεση απόφοιτοι άλλων Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών και αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε σαράντα (40) συνολικά. Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ., εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

4. ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

Κάθε Μάιο, με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ, της Σχολής και του Ίδρυματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής.

Η Συνέλευση της Σχολής αναθέτει στη Σ.Ε. τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής
- Βιογραφικό σημείωμα
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας επιπέδου B2 αγγλικής γλώσσας
- Συστατικές επιστολές
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής εισακτέων του ΠΜΣ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους
- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής

Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα. Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,
- ο/η φοιτητής/τρια να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου Πανεπιστημίου (ημεδαπής η αλλοδαπής) (ποσοστό 20%)
- Επίδοση σε Διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον Α΄ κύκλο σπουδών (ποσοστό 10%). Σε περίπτωση που δεν προβλέπεται Διπλωματική εργασία στο Α΄ κύκλο σπουδών τότε το 10% αυτό προστίθεται στο βαθμό αξιολόγησης του πτυχίου).
- Πιστοποιημένη γνώση αγγλικής γλώσσας (ποσοστό 10%)
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια (ποσοστό 10%)
- Συστατικές επιστολές (ποσοστό 10%)
- Σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα (ποσοστό 15%)
- Κατοχή μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος (ποσοστό 5%)
- Προφορική συνέντευξη σε τριμελή επιτροπή οριζόμενη από τη Σ.Ε. (ποσοστό 20%)

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Σ.Ε. καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες/ουσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

5. ΕΓΓΡΑΦΕΣ

Εγγραφές πρωτοετών φοιτητών

Τα ονόματα των μεταπτυχιακών φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. γνωστοποιούνται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. με την αποστολή του πίνακα επιτυχόντων που υπέβαλαν ηλεκτρονική αίτηση εγγραφής. Η Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής ελέγχει τον ονομαστικό πίνακα επιτυχόντων δια την πληρότητα των τυπικών και ουσιαστικών κριτηρίων επιλογής τους. Η πρόσκληση και εγγραφή γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν και σε προθεσμία που καθορίζεται από την Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ για κάθε ακαδημαϊκό έτος. Η εγγραφή γίνεται από τον ίδιο τον επιτυχόντα ή από νομίμως εξουσιοδοτημένο από αυτόν πρόσωπο και ολοκληρώνεται με την επίδειξη της αστυνομικής ταυτότητας ή του διαβατηρίου προκειμένου να γίνει η ταυτοπροσωπία του. Σε κάθε περίπτωση, η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά δικαιολογητικά από τους εγγραφέντες. Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, όπως παρατεταμένη θεομηνία, σοβαρή ασθένεια, στράτευση ή απουσία στο εξωτερικό ή για περίπτωση επιτυχόντα που δεν ολοκλήρωσε εμπρόθεσμα και πλήρως τη διαδικασία της ηλεκτρονικής εγγραφής, είναι δυνατή η εγγραφή, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, στην οποία εκτίθενται οι λόγοι της καθυστέρησης. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, τόσο η σχετική αίτηση όσο και τα δικαιολογητικά κατατίθενται από τον επιτυχόντα απευθείας στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και με υποχρέωση φυσικής παρουσίας στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας εγγραφής. Η εγγραφή ολοκληρώνεται ή μη, με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Επιτυχών, που δεν ενεγράφη ούτε με τη διαδικασία των προηγούμενων εδαφίων αυτής της παραγράφου χάνει το δικαίωμα εγγραφής στο Π.Μ.Σ. για το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος.

6. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση. Η παράταση δεν υπερβαίνει τα δυο εξάμηνα. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα πέντε (5) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση του Τμήματος, δύναται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει το ένα (1) συνεχόμενο εξάμηνο.

7. ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής /τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη Σ.Ε., η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής.

8. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κάθε ακαδημαϊκό έτος χωρίζεται σε περιόδους που ονομάζονται εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο. Όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωτικά και κατανέμονται σε τρία (3) εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια των χειμερινών εξαμήνων διδάσκονται τα μαθήματα του 1^{ου} εξαμήνου και ξεκινάει στο 3^ο εξάμηνο η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας του υποψηφίου. Κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα του 2^{ου} εξαμήνου.

Η εκπαίδευση των φοιτητών του Π.Μ.Σ γίνεται με τις παραδόσεις των μαθημάτων από αμφιθεάτρου, τις φροντιστηριακές και τις κλινικές ασκήσεις.

Το περιεχόμενο κάθε μαθήματος τελεί υπό συνεχή επικαιροποίηση, βάσει των επιστημονικών εξελίξεων στις βιοϊατρικές επιστήμες.

8.1 Υποχρεωτικά μαθήματα

Ως υποχρεωτικά ορίζονται τα μαθήματα των οποίων η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση είναι απαραίτητη για το σύνολο των φοιτητών του Π.Μ.Σ.

Οι εξετάσεις των υποχρεωτικών μαθημάτων γίνονται από τους διδάσκοντες στο τέλος του εξαμήνου, σε προκαθορισμένη ύλη. Οι εξετάσεις δύνανται να είναι είτε γραπτές είτε προφορικές και η βαθμολογία των μαθημάτων εκφράζεται με την κλίμακα μηδέν-δέκα (0-10), με βάση επιτυχίας το πέντε (5), και χωρίς τη χρήση κλασματικού μέρους.

Το πρόγραμμα σπουδών του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει 6 υποχρεωτικά μαθήματα στο Α' έτος σπουδών και την εκπόνηση της διπλωματικής στο Β' έτος σπουδών.

8.2 Πρακτική άσκηση

Στο 1^ο & 2^ο εξάμηνο σπουδών οργανώνεται από τη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. περίοδος πρακτικής άσκησης για τους φοιτητές του Π.Μ.Σ.

Η άσκηση πραγματοποιείται στο εργαστήριο Φυσιολογίας και σε διάφορους συνεργαζόμενους φορείς (κέντρα) με το Μεταπτυχιακό όπως το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ), το Ελληνικό Ινστιτούτο Pasteur, το Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος

Φλέμινγκ», το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ), καθώς και με Πανεπιστημιακές & Κλινικές ΕΣΥ (Νοσοκομείο «Λαϊκό», Νοσοκομείο «Αγινητειο», Νοσοκομείο «Αττικό», Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», Νοσοκομείο «Συγγρός», κ.α.) Η παρακολούθηση της πρακτικής άσκησης είναι υποχρεωτική και έχει διάρκεια εικοσι τεσσάρων (24) εβδομάδων και παίρνει 6 ECTS.

8.3 Δυνατότητα αναβαθμολόγησης

Οι φοιτητές που φοιτούν στα δυο πρώτα εξάμηνα του Π.Μ.Σ. έχουν τη δυνατότητα αναβαθμολόγησης των γραπτών τους εξετάσεων, αν και εφόσον ο βαθμός της γραπτής εξέτασης είναι μεγαλύτερος ή ίσος του πέντε (5). Πληροφορίες στη γραμματεία του Π.Μ.Σ.

8.4 Λήψη πτυχίου

Για τη λήψη του πτυχίου απαιτείται η φοίτηση και στα τρία (3) εξάμηνα και η επιτυχής εξέταση σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του Π.Μ.Σ. Επιπλέον είναι απαραίτητη η συγγραφή της διπλωματικής εργασίας και η επιτυχής παρουσίαση της στην τριμελή επιτροπή.

Ο βαθμός πτυχίου υπολογίζεται από το άθροισμα των βαθμών επιτυχίας όλων των μαθημάτων και του βαθμού της διπλωματικής εργασίας του μεταπτυχιακού φοιτητή.

9. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Π.Μ.Σ. ξεκινάει το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους. Σε περίπτωση αδυναμίας έναρξης στο χειμερινό εξάμηνο, δύναται να μεταφερθεί στο εαρινό, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η φοίτηση ολοκληρώνεται σε τρία (3) εξάμηνα και διαδοχικά ξεκινά η εγγραφή και φοίτηση νέων φοιτητών.

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κατά την διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει μόνο εάν συμπληρώσει το 80% των ωρών του μαθήματος (διδασκαλία και ασκήσεις) του ισχύοντος προγράμματος σπουδών. Σε αντίθετη περίπτωση υποχρεούται να επαναλάβει το μάθημα. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές επίσης υποχρεούνται να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τη διπλωματική εργασία που τους έχει ανατεθεί.

Η μη τήρηση των παραπάνω, αποτελεί βάση απορριπτικού βαθμού για μαθήματα ή αποκλεισμού του μεταπτυχιακού φοιτητή από το πρόγραμμα, έπειτα από εισήγηση του υπεύθυνου καθηγητή στη Σ.Ε. και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Η εκπαιδευτική διαδικασία του Π.Μ.Σ. δύναται να πραγματοποιείται είτε διά ζώσης είτε με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης. Αν η εκπαιδευτική διαδικασία πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε ποσοστό το είκοσι πέντε τοις εκατό

(25%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ.. Αντιθέτως, η πρακτική άσκηση εκτελείται αποκλειστικά διά ζώσης.

Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα.

Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου. Η παρακολούθηση των μαθημάτων, εργαστηρίων και πρακτικών/κλινικών ασκήσεων είναι υποχρεωτική.

A. Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ			Β' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ/ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ECTS	ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ- ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ/ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ECTS
ΑΡΧΕΣ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ- ΚΛΙΝΙΚΕΣ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	6	12	ΟΡΓΑΝΟΕΙΔΙΚΑ ΑΥΤΟΑΝΟΣΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ- ΠΑΘΟΓΕΝΕΣΗ - ΔΙΑΓΝΩΣΗ-ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ-ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	6	12
ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ ΑΥΤΟΑΝΟΣΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ.ΠΑΘΟΓΕΝΕΣΗ -ΔΙΑΓΝΩΣΗ- ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ-ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	6	12	ΑΡΧΕΣ ΒΑΣΙΚΗΣ & ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	6	12
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ I (ΚΛΙΝΙΚΗ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ) ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	3	6	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ II (ΚΛΙΝΙΚΗ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ)	3	6
ΣΥΝΟΛΟ	15	30	ΣΥΝΟΛΟ	15	30
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ					
ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ECTS			
ΣΥΝΟΛΟ	15	30			

B. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ:

1. ΑΡΧΕΣ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ- ΚΛΙΝΙΚΕΣ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ (ECTS: 12 – Κωδ. Μαθήματος: .....)

Περιεχόμενο Μαθήματος:

1) Εισαγωγή στο Ανοσολογικό σύστημα, 2) Εισαγωγή στο Ανοσολογικό σύστημα, 3) Μηχανισμοί έμφυτης ανοσίας, 4) Μηχανισμοί επίκτητης ανοσίας, 5) Αντιδράσεις υπερευαισθησίας, 6) Αλλεργικές αντιδράσεις-Άσθμα, 7) Ανοσολογική ανοχή/ Αυτοανοσία, 8) Ανοσολογία της μεταμόσχευσης, 9) Ανοσολογικοί μηχανισμοί καρκίνου, 10) Ανοσολογία της γήρανσης, 11) Ανοσολογία της κύησης/αναπαραγωγής, 12) Ανοσολογία του μεταβολισμού/Αθηροσκλήρυνση, 13) Βασικές αρχές νευροανοσολογίας, 14) Ανοσοανεπάρκειες, 15) Τεχνικές ανοσολογικού εργαστηρίου

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/φοιτήτρια θα έχει αποδεδειγμένη γνώση για την αναγνώριση και κατανόηση των κύριων μηχανισμών της έμφυτης και επίκτητης ανοσίας και θα είναι σε θέση να διακρίνει την εμπλοκή τους στην παθογένεση των οργανοειδικών και συστηματικών αυτοάνοσων νοσημάτων, να ταξινομεί και να συνδυάζει την κλινική έκφραση και φαρμακευτική παρέμβαση των αυτοανόσων διαταραχών με τους υποκείμενους ανοσολογικούς μηχανισμούς και να αποκτά τις απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες για την αξιολόγηση και τον τρόπο διενέργειας διαγνωστικών ανοσολογικών εξετάσεων στην κλινική πράξη.

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι:

Μαθήματα αμφιθεάτρου.

Τρόπος διδασκαλίας:

Διαλέξεις, αυτο-κατευθυνόμενη μελέτη.

Οργάνωση διδασκαλίας:

Διαλέξεις.

Αξιολόγηση φοιτητών:

Τελική γραπτή εξέταση.

2. ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ ΑΥΤΟΑΝΟΣΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ. ΠΑΘΟΓΕΝΕΣΗ -ΔΙΑΓΝΩΣΗ-ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ-ΘΕΡΑΠΕΙΑ (ECTS: 12 – Κωδ. Μαθήματος: .....)

Περιεχόμενο Μαθήματος:

1) Προσέγγιση ασθενούς με πιθανό ρευματολογικό νόσημα-Νέα αυτοαντισώματα, 2) Φλεγμονώδεις αρθρίτιδες Παθογένεση-Διάγνωση-Κλινική έκφραση- Θεραπεία, 3) Συστηματικός ερυθηματώδης λύκος, Αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο, 4) Σύνδρομο Sjogren, Συστηματικό σκληρόδερμα Μικτή νόσος του συνδετικού ιστού, 5) Φλεγμονώδεις μυοπάθειες Παθογένεση-Διάγνωση-Κλινική έκφραση- Θεραπεία, 6) Αγγειίτιδες μεγάλου/ μεσαίου μεγέθους Takayasu, κροταφική αρτηρίτιδα, οζώδης πολυαρτηρίτιδα, Kawasaki, 7) Αγγειίτιδες μικρού και μεσαίου μεγέθους Wegener, Churg Strauss, μικροσκοπική πολυαγγειίτιδα Αγγειίτιδες μικρού μεγέθους HS, Κρυσταλλοαρθρίτιδα, Behcet, Goodpasture, υποτροπιάζουσα πολυχονδρίτιδα, σύνδρομο Cogan, 8) Αυτοφλεγμονώδη σύνδρομα/ IgG4 σχετιζόμενα σύνδρομα Παθογένεση-Διάγνωση-Κλινική έκφραση- Θεραπεία

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/φοιτήτρια θα έχει αποδεδειγμένη γνώση για την αναγνώριση και κατανόηση της παθογένεσης, κλινικής έκφρασης, διαγνωστικής προσέγγισης και θεραπευτικής αντιμετώπισης συστηματικών αυτοάνοσων νοσημάτων. Επιπλέον θα είναι σε θέση να ταξινομεί και να συνδυάζει την κλινική έκφραση και φαρμακευτική παρέμβαση των αυτοάνοσων διαταραχών με τους υποκείμενους παθογενετικούς μηχανισμούς και να αποκτά τις απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες για την αξιολόγηση ασθενών με συστηματικά αυτοάνοσα νοσήματα στην κλινική πράξη και να προτείνει νέους τρόπους προσέγγισης τους.

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι:

Μαθήματα αμφιθεάτρου.

Τρόπος διδασκαλίας:

Διαλέξεις, αυτο-κατευθυνόμενη μελέτη.

Οργάνωση διδασκαλίας:

Διαλέξεις.

Αξιολόγηση φοιτητών:

Τελική γραπτή εξέταση.

3. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Ι (ΚΛΙΝΙΚΗ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ) (ECTS: 6 – Κωδ. Μαθήματος: .....)

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Στην διάρκεια της πρακτικής άσκησης 24^{ωv} εβδομάδων οι φοιτητές θα έχουν την δυνατότητα να παρακολουθούν την κλινική, διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση ασθενών με συστηματικά αυτοάνοσα νοσήματα και να εξοικειωθούν με σύγχρονες ανοσολογικές και μοριακές τεχνικές του εργαστηρίου.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

1. ΟΡΓΑΝΟΕΙΔΙΚΑ ΑΥΤΟΑΝΟΣΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ. ΠΑΘΟΓΕΝΕΣΗ -ΔΙΑΓΝΩΣΗ-ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ-ΘΕΡΑΠΕΙΑ. (ECTS:12 – Κωδ. Μαθήματος: .....)

Περιεχόμενο Μαθήματος:

- 1)Στοματικές εκδηλώσεις αυτοάνοσων νοσημάτων,
- 2) Αυτοάνοσα νοσήματα ήπατος/γαστρεντερικού- Διαγνωστική Προσέγγιση/ Φλεγμονώδεις νόσοι του εντέρου,
- 3) Κοιλιοκάκη /Αυτοάνοση γαστρίτιδα/ αυτοάνοση παγκρεατίτιδα,
- 4) Πρωτοπαθής χολική κίρρωση/ Αυτοάνοση ηπατίτιδα/ Πρωτοπαθής σκληρυντική χολαγγειίτιδα,
- 5) Αλωπεκία- Λεύκη,
- 6) Φυσαλιδώδεις δερματοπάθειες (Πέμφιγα, πεμφιγοειδές, Ερπητοειδής δερματίτιδα),
- 7) Ψωρίαση/ Κνιδωτική αγγειίτιδα/ Δερματικός λύκος,
- 8) Υποδερματίτιδες (οζώδες ερύθημα, Weber Christian)/ Σκληρυντικός λειχήνας,
- 9) Αυτοάνοσα νοσήματα ενδοκρινών αδένων Grave's/ Hashimoto,
- 10) Αυτοάνοσα νοσήματα ενδοκρινών αδένων ΣΔ τύπου Ι/ Νόσος Addison,
- 11) Αυτοάνοσα νοσήματα πνεύμονα-Διαγνωστική προσέγγιση,
- 12) Σαρκοείδωση/ Ιδιοπαθής πνευμονική αιμοσιδήρωση,
- 13) Διάμεσες πνευμονοπάθειες,

- 14) Αυτοάνοσα νοσήματα οφθαλμών Ραγοειδίτιδα/ Συμπαθητική οφθαλμία,
- 15) Αυτοάνοσα νοσήματα αίματος Αυτοάνοση αιμολυτική αναιμία, Αυτοάνοση θρομβοπενική πορφύρα, Θρομβωτική θρομβοπενική πορφύρα,
- 16) Αυτοάνοση χυλομικροναϊμία/ ουδετεροπενία,
- 17) Λεμφουπερπλαστικά νοσήματα στα πλαίσια συστηματικών αυτοανόσων νοσημάτων και χρόνιων λοιμώξεων,
- 18) Αυτοάνοσα νοσήματα ουροποιογεννητικού συστήματος (Νεφρίτιδες, Διάμεση κυστίτιδα),
- 19) Αυτοάνοσα νοσήματα ουροποιογεννητικού συστήματος (αυτοάνοση ορχίτιδα, ωοθηκίτιδα)- Υποτροπιάζουσες αποβολές,
- 20) Ανοσοθεραπεία καρκίνου-Παρενέργειες,
- 21) Διαγνωστική προσέγγιση αυτοανόσων νοσημάτων νευρικού συστήματος,
- 22) Απομυελινωτικά σύνδρομα ΚΝΣ,
- 23) Αυτοάνοσες εγκεφαλίτιδες/ Μυασθένεια Gravis/ Stiff man syndrome,
- 24) Απομυελινωτικές πολυνευροπάθειες/ GB,
- 25) Πρωτοπαθής αγγειίτιδα ΚΝΣ/ Προσβολή ΚΝΣ σε συστηματικά αυτοάνοσα νοσήματα,
- 26) Ανοσολογικές διαταραχές ψυχιατρικών νοσημάτων,
- 27) Ψυχιατρικά νοσήματα. Απομυελινωτικές πολυνευροπάθειες/ GB,

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/φοιτήτρια θα έχει αποδεδειγμένη γνώση για την αναγνώριση και κατανόηση της παθογένεσης, κλινικής έκφρασης, διαγνωστικής προσέγγισης και θεραπευτικής αντιμετώπισης οργανοειδικών αυτοανόσων νοσημάτων. Επιπλέον θα είναι σε θέση να ταξινομεί και να συνδυάζει την κλινική έκφραση και φαρμακευτική παρέμβαση των αυτοανόσων διαταραχών με τους υποκείμενους παθογενετικούς μηχανισμούς και να αποκτά τις απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες για την αξιολόγηση ασθενών με συστηματικά αυτοάνοσα νοσήματα στην κλινική πράξη και να προτείνει νέους τρόπους προσέγγισης τους.

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι:

Μαθήματα αμφιθεάτρου.

Τρόπος διδασκαλίας:

Διαλέξεις, αυτο-κατευθυνόμενη μελέτη.

Οργάνωση διδασκαλίας:

Διαλέξεις.

Αξιολόγηση φοιτητών:

Τελική γραπτή εξέταση.

2. ΑΡΧΕΣ ΒΑΣΙΚΗΣ & ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (ECTS: 12 – Κωδ. Μαθήματος: .....)

Περιεχόμενο Μαθήματος:

- 1) Τεχνικές μοριακής βιολογίας, 2) Νέες τεχνολογίες, 3) Βασικές αρχές κλινικής έρευνας, 4) Στατιστικές μέθοδοι, 5) Soft skills / ορισμός διπλωματικής.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν εξοικειωθεί με τις σύγχρονες τεχνικές μοριακής βιολογίας, θα έχουν κατανοήσει νέες τεχνολογίες της βιοϊατρικής έρευνας και θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές της κλινικής έρευνας.

Με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που απορρέουν από τις σύγχρονες ερευνητικές τεχνικές καθώς και την αποκτηθείσα γνώση των βασικών αρχών της κλινικής έρευνας, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να προτείνουν και να οργανώνουν ερευνητικά πρωτόκολλα σχετικά με το αντικείμενο της παθολογίας, κλινικής έκφρασης, διαγνωστικής προσέγγισης και θεραπευτικής αντιμετώπισης των οργανοειδικών και αυτοανόσων διαταραχών.

Οι φοιτητές επίσης θα αποκτήσουν τις γνώσεις εκείνες που θα τους βοηθήσουν να αναλύσουν και να εξηγήσουν νέα ερευνητικά δεδομένα και αποκτήσουν δεξιότητες σχετικά με την στατιστική επεξεργασία και αξιολόγηση ερευνητικών αποτελεσμάτων, διατυπώνοντας αξιολογικές κρίσεις.

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι:

Μαθήματα αμφιθεάτρου.

Τρόπος διδασκαλίας:

Διαλέξεις, αυτο-κατευθυνόμενη μελέτη.

Οργάνωση διδασκαλίας:

Διαλέξεις.

Αξιολόγηση φοιτητών:

Τελική γραπτή εξέταση.

3. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ II (ΚΛΙΝΙΚΗ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ) (ECTS: 6 – Κωδ. Μαθήματος: .....)

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/φοιτήτρια θα έχει την δυνατότητα να αποκτήσει πρακτικές γνώσεις σχετικά με την κλινική, διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση ασθενών με συστηματικά και οργανοειδικά αυτοάνοσα νοσήματα μέσω της υπο επίβλεψης παρακολούθησης ασθενών στα εξωτερικά ιατρεία πανεπιστημιακών νοσοκομείων. Θα μπορεί να συνδυάσει κλινικά διαγνωστικά και θεραπευτικά δεδομένα και να εμπεδώσει τις αποκτηθείσες θεωρητικές γνώσεις στην κλινική πράξη. Επιπλέον θα εξοικειωθεί με σύγχρονες ανοσολογικές και μοριακές εργαστηριακές τεχνικές, αποκτώντας δεξιότητες και ικανότητες απαραίτητες για την διενέργεια και αξιολόγηση τους τόσο στην διαγνωστική πράξη όσο και στα πλαίσια καινοτόμων ερευνητικών προτάσεων.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτική Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ECTS: 30 – Κωδ. Μαθήματος: .....).

10. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά τις περιόδους που ορίζει η Συνέλευση του Τμήματος.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων, εργαστηρίων και πρακτικών ασκήσεων είναι υποχρεωτική.

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης κοινοποιείται στους φοιτητές από τη γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται απουσίες που να μην ξεπερνούν το 20% των διδακτικών ωρών κάθε μαθήματος. Ειδιάλλως απαιτείται αναπλήρωση των ωρών έπειτα από άδεια της Συνέλευσης του Τμήματος κατόπιν αιτήματος του Μ.Φ. και σχετικής εισήγησης της Σ.Ε..

Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή ξεπερνά το 50% ανά μάθημα είτε στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του φοιτητή. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων του Π.Μ.Σ., να παρακολουθήσει την πρακτική άσκηση, και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι ενενήντα (90) ECTS.

Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει τρεις (3) φορές στην εξέταση μαθήματος, θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, και εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής Επιστημών Υγείας, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων.

Στο Γ' εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων .

Μέλη ή επιβλέποντες της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της Διπλωματικής Εργασίας ορίζονται εξ όλων των κατηγοριών διδασκόντων του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Με απόφαση της Σ.Ε., δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.Δ.Ι.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ.

Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να αφορά είτε σε πρωτότυπη εργαστηριακή ή κλινική έρευνα, είτε σε ανασκόπηση προηγούμενων μελετών, εφόσον δεν υπάρχει αντίστοιχη της στη διεθνή βιβλιογραφία.

Η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να γίνει στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα, με ελληνική και αγγλική περίληψη και στις δύο περιπτώσεις. Η διπλωματική εργασία πρέπει να έχει έκταση κατ' ελάχιστο 3.000 λέξεις και κατά μέγιστο 10.000 λέξεις, εξαιρούμενων των βιβλιογραφικών αναφορών.

Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον των μελών της εξεταστικής επιτροπής που του έχει ορισθεί και να βαθμολογηθεί με βαθμό κατ' ελάχιστο πέντε (5) με άριστα το δέκα (10).

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο της Ιατρικής Σχολής.

Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

11. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία.
2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., και διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ..
3. Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:
  - α) υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
  - β) έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
  - γ) υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
  - δ) έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
  - γ) αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,
  - δ) υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (Ν.2121/93) κατά τη συγγραφή των προβλεπομένων εργασιών τους,
  - ε) σε περίπτωση πτυχιούχων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, αν δεν προσκομίσουν το πιστοποιητικό από τον ΔΟΑΤΑΠ που βρίσκεται σε εκκρεμότητα εφόσον έχει παρέλθει ο χρόνος μέγιστης φοίτησης και έχουν εξαντληθεί τα νόμιμα περιθώρια αναστολής φοίτησης,
  - στ) δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.
  - ζ) απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης.

- I. Οι εγγεγραμμένοι φοιτητές του Π.Μ.Σ. δύναται να φοιτούν δωρεάν, εφόσον πληρούν τα οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια του Νόμου 4957/2022. Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος δωρεάν φοίτησης λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων είναι η πλήρωση προϋποθέσεων αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στην κατοχή βαθμού ίσου ή ανώτερου του επτάμιση με άριστα στα δέκα (7,5/10), εφόσον η αξιολόγηση στον βασικό τίτλο σπουδών που προσκομίζεται για την για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη δεκάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής, άλλως το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται αναλογικά σύμφωνα με την εκάστοτε κλίμακα αξιολόγησης, εφόσον ο προσκομιζόμενος τίτλος σπουδών έχει χορηγηθεί από ίδρυμα της αλλοδαπής.
- II. Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών που φοιτούν δωρεάν δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος. Αν, κατά τον αριθμητικό υπολογισμό του αριθμού των δικαιούχων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης προκύπτει δεκαδικός αριθμός, γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Αν ο αριθμός των δικαιούχων απαλλαγής υπερβαίνει το ποσοστό του παρόντος, οι δικαιούχοι επιλέγονται με σειρά φθίνουσας κατάταξης έως τη συμπλήρωση του αριθμού.
- III. Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης, έχουν οι φοιτητές του Π.Μ.Σ., που πληρούν την προϋπόθεση της περίπτωσης (I) της παραγράφου (3,ζ) του παρόντος, εφόσον ισχύουν τα κάτωθι κριτήρια:

Κριτήριο 1. Ο μέσος όρος του αθροίσματος των εισοδημάτων των δυο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του συνόλου των μελών της οικογένειας του αιτούντος την απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης, ήτοι του ίδιου του αιτούντος, των γονέων του, ανεξαρτήτως αν κάνουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, και των αδερφών του έως είκοσι έξι (26) ετών, εφόσον είναι άγαμοι και έχουν ίδιο φορολογητέο εισόδημα κατά την έννοια του άρθρου 7 του νομ.4172/2013 (Α'167), δεν υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), αν ο αιτών δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26^ο) έτος της ηλικίας του και είναι άγαμος ή δεν έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

Κριτήριο 2. Ο μέσος όρος του ατομικού φορολογητέου εισοδήματος των δυο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), αν ο αιτών έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26^ο) έτος της ηλικίας του.

Κριτήριο 3. Ο μέσος όρος του αθροίσματος του φορολογητέου εισοδήματος των δυο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος την απαλλαγή από τέλη φοίτησης και του ή της συζύγου ή συμβιούντος του, εφόσον είναι έγγαμος ή έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, ανεξαρτήτως αν υποβάλλουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

Κριτήριο 4. Αν ο αιτών την απαλλαγή δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26^ο) έτος της ηλικίας του και είναι τέκνο τρίτεκνης ή πολύτεκνης οικογένειας ή τέκνο άγαμου γονέα ή ορφανός τουλάχιστον από τον έναν (1) γονέα ή άτομο με αναπηρία ή μέλος νοικοκυριού με άτομο με αναπηρία δύναται να αιτηθεί την απαλλαγή κατά το ήμισυ (50%) από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης, εφόσον ο μέσος όρος στην περίπτωση (1) της παραγράφου (3,ζ,ΙΙΙ) υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) και δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό(100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Κριτήριο 5. Η υποβολή των αιτήσεων για τη δωρεάν φοίτηση στο Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το παρόν, πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ..

Κριτήριο 6. Η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.

Κριτήριο 7. Το παρόν δεν εφαρμόζεται σε πολίτες τρίτων χωρών.

4. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.
5. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος, παρουσία του Προέδρου της Ιατρικής Σχολής.
Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στην «**Ανοσολογία: Βασικές Αρχές και Κλινικές Εφαρμογές**» (MSc in Immunology: Basic Principles and Clinical Applications).
7. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).
8. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.
9. Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «**Ανοσολογία: Βασικές Αρχές και Κλινικές Εφαρμογές**», οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται συνολικά στο ποσό των τριών χιλιάδων ευρώ (3.000 €). Η καταβολή του τέλους γίνεται σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις, στην αρχή κάθε εξαμήνου.

12. ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

12.1 Υγειονομική περίθαλψη

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 31 του Ν.4452/15-2-2017 (Α' 17) «οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του Ν.4368/2016 (Α' 83), μόνο με

χρήση του Α.Μ.Κ.Α. τους». Στην Υγειονομική Υπηρεσία λειτουργούν τα εξής ιατρεία: Α) Παθολογικά ιατρεία Β) Οφθαλμολογικό ιατρείο Γ) Οδοντιατρείο Δ) Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης Ε) Δερματολογική εξέταση Οι φοιτητές του ΕΚΠΑ έχουν τη δυνατότητα να εξετάζονται στο Νοσοκομείο «Ανδρέας Συγγρός» κατόπιν συνεννοήσεως με τη Γραμματεία της Υγειονομικής Υπηρεσίας της Πανεπιστημιακής Λέσχης Η υγειονομική υπηρεσία στεγάζεται στην Πανεπιστημιακή Λέσχη, Ιπποκράτους 15, στον 1ο όροφο.

Πληροφορίες .2103688208-2103688218

12.2 Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθενείας (Ε.Κ.Α.Α.)

Οι φοιτητές όταν πρόκειται να μεταβούν σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να προμηθευθούν τη σχετική κάρτα για να έχουν τη δυνατότητα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα αντίστοιχα συστήματα υγείας ευρωπαϊκών κρατών. Η κάρτα Ε.Κ.Α.Α. εκδίδεται από τη Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης του ΕΚΠΑ μόνο σε φοιτητές (προπτυχιακούς/μεταπτυχιακούς/υποψήφιους διδάκτορες) που δεν έχουν ασφαλιστική ικανότητα (δηλ. δεν είναι ασφαλισμένοι σε άλλο ασφαλιστικό φορέα) και πρόκειται να μεταβούν σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Νορβηγία, το Λιχτενστάιν, την Ισλανδία και την Ελβετία. Οι φοιτητές υποβάλλουν σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., η οποία και διαβιβάζεται στη Γραμματεία του Τμήματος. Η παραλαβή της κάρτας γίνεται από τη Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης (κτήριο Μαθηματικού, τηλ. 210 7276450) με την επίδειξη της φοιτητικής ταυτότητας. Οι φοιτητές που έχουν επιλέξει άλλο ασφαλιστικό φορέα μπορούν να προμηθευθούν την κάρτα αυτή από τους ασφαλιστικούς τους φορείς.

12.3 Ακαδημαϊκή ταυτότητα

Οι φοιτητές παραλαμβάνουν την ακαδημαϊκή τους ταυτότητα κατόπιν ηλεκτρονικής αίτησής τους σε ειδικά διαμορφωμένο για το σκοπό αυτό πληροφοριακό σύστημα <http://academicid.minedu.gov.gr>. Ισχύει για όλο το ακαδημαϊκό έτος και για όσα έτη διαρκούν οι σπουδές. Η ακαδημαϊκή ταυτότητα με δικαίωμα μειωμένου εισιτηρίου ισχύει για τους φοιτητές πλήρους φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ και για όσα έτη απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου προσαυξημένα κατά δύο έτη. Η ταυτότητα παρέχει 50% έκπτωση στις αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας και στις υπεραστικές συγκοινωνίες από και προς Αθήνα, και 25% στις αστικές συγκοινωνίες της υπόλοιπης χώρας.

12.4 Προσβασιμότητα για φοιτητές με αναπηρία

Τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. πραγματοποιούνται στο αμφιθέατρο του Εργαστηρίου Φυσιολογίας (ΜΑΦ). Λόγω της φύσης του ιδρύματος, προσφέρεται πλήρης προσβασιμότητα στους φοιτητές με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις μέσω προσαρμογών στο περιβάλλον και τις υπηρεσίες πρόσβασης. Η Ιατρική Σχολή Αθηνών διαθέτει ειδική Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜΟΠροΦμεΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ φοιτητών έχουν ορισθεί στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ καθώς και ειδικός υπάλληλος στη Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής, στην οποία υπάγεται το Π.Μ.Σ..

Περισσότερες πληροφορίες: 210-725130, 210-7275687, email: access@uoa.gr,
Ιστότοπος: <http://access@uoa.gr>

13. ΥΠΟΔΟΜΗ Π.Μ.Σ.

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. θα διατεθούν αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και του Εργαστηρίου Φυσιολογίας.
2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.
3. Οι πόροι του Π.Μ.Σ. δύναται να προέρχονται από:
  - α) τέλη φοίτησης των μεταπτυχιακών φοιτητών τα οποία ανέρχονται σε τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000 €) συνολικά ανά Μ.Φ. Η καταβολή των τελών φοίτησης, πραγματοποιείται από τον ίδιο τον φοιτητή.
  - β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα,
  - γ) κληροδοτήματα,
  - δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, ή πόρους από έργα ή προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,
  - ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
  - στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Οι πόροι του Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής: α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ., β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ..
4. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ., ο οποίος κατατίθεται στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ. Ο εν λόγω απολογισμός αποστέλλεται στα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
5. Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. θα γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

13.1 Ηλεκτρονικές υπηρεσίες Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. διαθέτει ανεξάρτητη ιστοσελίδα στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.immunology-postgrad-medical-uoa.com/> Στην ηλεκτρονική σελίδα του Π.Μ.Σ. παρέχονται πληροφορίες για το Πρόγραμμα Σπουδών, το Διδακτικό Προσωπικό καθώς και τη Δ/ση του Π.Μ.Σ. Τακτικά νέα και έκτακτες ανακοινώσεις παρέχονται μέσω των ενημερωτικών δελτίων της ιστοσελίδας, ενώ τέλος παρέχονται τοπογραφικές πληροφορίες για την έδρα του Π.Μ.Σ. και οδηγίες για επικοινωνία με τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Καθώς το Π.Μ.Σ. είναι ενταγμένο στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Μαθημάτων της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ χρησιμοποιεί το ηλεκτρονικό σύστημα σπουδών του ΕΚΠΑ. Με το νέο σύστημα μηχανογράφησης της Γραμματείας της Ιατρικής Σχολής δίδεται η δυνατότητα στους φοιτητές να παρακολουθούν online τη φοιτητική τους κατάσταση και να πραγματοποιούν ηλεκτρονικά τις δηλώσεις μαθημάτων. Επίσης μέσω του πανεπιστημιακού email που δίδεται κατά την εγγραφή τους στο mystudies μπορούν να λαμβάνουν ενημερώσεις και ανακοινώσεις από τον φάκελο γενικών ανακοινώσεων (Announcement) και τον κεντρικό φάκελο της Σχολής (Med). Επιπλέον, το σύστημα παρέχει τη δυνατότητα στα μέλη ΔΕΠ να καταχωρούν απευθείας, μέσω δικτύου, τις βαθμολογίες των φοιτητών τους.

13.2 Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο

Το Π.Μ.Σ. διαθέτει ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: .....Η Υπηρεσία Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου παρέχει ηλεκτρονική διεύθυνση της μορφής username@med.uoa.gr. Επίσης, παρέχει τις υποδομές για την αποστολή μηνυμάτων σε άλλους χρήστες του διαδικτύου, την αποθήκευση μηνυμάτων στο εξυπηρετητή του Πανεπιστημίου μέσω πρωτοκόλλου IMAP, την πρόσβαση στο ταχυδρομείο μέσω Webmail (webmail.noc.uoa.gr) και την καταπολέμηση της ανεπιθύμητης αλληλογραφίας (spam).

14. ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ Π.Μ.Σ.

Το διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ., ανατίθεται κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

1. μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ιδίου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νομίμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,
2. ομότιμους Καθηγητές και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ιδίου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.)
3. συνεργαζόμενους καθηγητές,
4. εντεταλμένους διδάσκοντες,
5. επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές, (ειδικά για τους επισκέπτες καθηγητές, η Σ.Ε. προτείνει την ανάθεση διδασκαλίας έπειτα από αξιολόγηση του ερευνητικού έργου του υποψήφιου διδάσκοντα, όπως αυτό αποτυπώνεται σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές),
6. ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13^Α του νομ.4310/2014 (Α'258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,
7. επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ..

Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. ανάλογα με τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους του. Με εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται και το ύψος της αμοιβής του κάθε διδάσκοντος. Ειδικώς οι διδάσκοντες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π., δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του νομ. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλυτικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Ι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύνανται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψηφίους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

DIRECTOR'S GREETING

Dear students,

We welcome you to the Medical School of the National and Kapodistrian University of Athens and congratulate you on your admission to the MSc "Immunology: Basic Principles and Clinical Applications".

The present Study Guide for the academic year 2023-2024, includes all the necessary information regarding your Curriculum with a brief reference to the educational objectives of each course.

Information regarding other activities operating in our School as well as useful information about the Secretariat and the services provided, are included.

We wish you a happy academic year with health and progress!

The Director of the MSc

1. Objectives

The MSc "Immunology: Basic Principles and Clinical Applications" aims in highlighting the importance of interdisciplinary teaching, the promotion of knowledge, the acquisition of clinical and laboratory skills, education, and research in the broad and developing field of "Immunology: basic principles and clinical applications".

The purpose of the MSc is to prepare graduates holding an undergraduate degree, for studies at a Ph.D. level, as well as to cultivate the clinical and laboratory skills of young scientists in the latest technical and clinical methodologies in the broad and developing field of "Immunology: basic principles and clinical applications".

This Postgraduate Program leads to the award of a Postgraduate Diploma "Immunology: Basic Principles and Clinical Applications", after the successful completion of studies as directed by the MSc course guide.

Graduates of the MSc will be able to:

- a) Staff clinics, diagnostic treatment centres and research laboratories in the broad field of Immunology and its clinical applications.
- b) Teach adequately to undergraduate students of Universities the subject of "Immunology" and the corresponding laboratory or clinical applications.
- c) Acquire interdisciplinary knowledge and laboratory skills in the field of Immunology that will prepare them for Ph.D. studies.
- d) Acquire the theoretical knowledge and practical skills (clinical & laboratory) so that they can become competent professional executives in clinical and research units in Health Sciences.

2. Structure and governing bodies of the postgraduate program

The governing bodies for the operation of the Postgraduate Program according to law 4957/2022 are:

At institutional level, the governing bodies are the Committee of Postgraduate Studies and the Senate.

At the level of the Medical School the competent bodies are:

The Assembly of the Faculty of Medicine. The responsibilities of the Assembly are to:

- a) recommend to the Senate, through the Committee of Postgraduate Studies, the necessity of establishing/amending the Postgraduate Program, as well as the extension of the duration of the Postgraduate Program,
- b) appoint the Director and the members of the Coordinating Committee of the Postgraduate Program.
- c) assign the teaching work among the teachers of the Postgraduate Program and may assign auxiliary teaching work in a Postgraduate Program to the doctoral candidates of

the Department or the School, under the supervision of a teacher of the Postgraduate Program.

- d) ascertain the successful completion of studies and awards the Diploma of Postgraduate Studies,
- e) approve the report of the Postgraduate Program, upon the recommendation of the Coordinating Committee (CoC),
- g) assign to postgraduate students the conduct of auxiliary teaching work in first-cycle study programs of the Department,
- (h) exercise any other legal competence.

2.2.2 The Coordinating Committee of the MSc

The C.C. consists of the Director of the Postgraduate Program and four (4) faculty members of the Medical School and emeritus professors, who have a related experience to the subject of the Postgraduate Program and undertake teaching work in the Postgraduate Program. The CC is responsible for monitoring and coordinating the operation of the programme and in particular:

- a) prepares the initial annual budget of the Postgraduate Program and its amendments and recommends its approval to the Research Committee of the Special Account for Research Funds (ELKE),
- b) prepares the report of the program and recommends its approval to the Assembly of the School,
- c) approves the execution of expenses of the Postgraduate Program,
- d) recommends to the Assembly of the School the distribution of teaching work, as well as the assignment of teaching work,
- e) recommends to the Assembly of the School the invitation of Visiting Professors to meet the teaching needs of the Postgraduate Program,
- f) prepares a plan for the modification of the curriculum, which it submits to the Assembly of the School,
- g) recommends to the Assembly of the School the redistribution of courses between academic semesters, as well as issues related to the qualitative upgrading of the curriculum
- h) establishes Committees for the evaluation of the applications of candidate postgraduate students and approves their enrolment in the Postgraduate Program.
- i) Establishes examination committees for the examination of postgraduate students' dissertations and appoints the supervisor per thesis.

2.2.3 The Director of the Postgraduate Program

The Director of the Postgraduate Program is one of the faculty members of the Department with priority of rank of professor or associate professor and is appointed by decision of the Assembly of the School for a two-year term, with the possibility of renewal without limitation.

The Director of the Postgraduate Program has the following responsibilities:

- a) presides over the C.C., draws up the agenda and convenes its meetings.
- b) proposes issues related to the organization and operation of the Postgraduate Program to the Assembly of the School
- c) recommends to the C.C. and the other bodies of the Postgraduate Program and the HEI, issues related to the effective operation of the Postgraduate Program,
- d) is the Scientific Coordinator of the program and exercises the corresponding responsibilities,
- e) monitors the implementation of the decisions of the bodies of the Postgraduate Program and the Internal Regulation of postgraduate and doctoral programs, as well as the monitoring of the implementation of the budget of the Postgraduate Program,
- f) exercise any other competence, which is defined in the decision establishing the Postgraduate Program.

The Director of the Postgraduate Program, as well as the members of the Postgraduate Program are not entitled to remuneration or any compensation for the performance of the responsibilities assigned to them and related to the performance of their duties.

2.3 Secretarial support of the Postgraduate Program

a) The MSc "Immunology: Basic Principles and Clinical Applications" is supported by the Secretariat of the Program which is located in the Laboratory of Physiology of the Medical School of the University of Athens and is under the supervision of the Secretariat of the Medical School of the National and Kapodistrian University of Athens. The secretariat of the MSc has the task of secretarial support such as the preparation of the student admission process, the tracking of the financial data of the Program, the secretarial support of the CC, the registration of grades and anything else requested by the Director of the MSc and the CC regarding the Postgraduate Program.

ATTENDANCE ISSUES

3. CATEGORIES AND NUMBER OF ADMISSIONS

The MSc "Immunology: Basic Principles and Clinical Applications" is open to holders of an undergraduate degree in Medicine, Dentistry, Pharmacy, Biology, Chemistry of the country or equivalent institutions recognized by DOATAP, as well as graduates of other Departments of Universities in Greece or equivalent and recognized institutions abroad.

The maximum number of students admitted to the Postgraduate Program is set at forty (40) in total. The maximum number of students admitted is determined according to the number of teachers of the Postgraduate Program and the ratio of students to teachers, the material and technical infrastructure, the classrooms, the absorption of graduates from the labor market.

In addition to the number of admissions, one (1) member of the categories E.E.P., E.DI.P. and E.T.E.P. per year is admitted, provided that their work is relevant to the subject of the Postgraduate Program.

IKY scholars, foreign scholars of the Greek state, for the same or a related subject as that of the Postgraduate Program, are admitted without examination.

4. ADMISSION PROCESS

The selection of students that will be accepted in the program, is made in accordance with the current legislation, the Regulation of Postgraduate and Doctoral Studies of NKUA and the provisions of this Regulation.

Every May, following the decision of the Assembly of the Medical School of the National and Kapodistrian University of Athens, a notice for the admission of postgraduate students to the Postgraduate Program is published and posted on the website of the Postgraduate Program, the School and the Institution. The relevant applications along with the necessary supporting documents are submitted to the Secretariat of the Postgraduate Program, within a deadline specified in the announcement and may be extended by decision of the Assembly of the School.

The Assembly of the School assigns to the C.E. the process of selecting the admissions

Necessary supporting documents are:

- Application form
- Curriculum vitae
- Photocopy of two sides of the identity card
- Copy of degree or certificate of completion of studies
- Transcript of undergraduate courses
- B2 English Language Certificate
- Letters of recommendation
- Scientific publications, if available
- Evidence of professional or research activity if any
- Certificate of attainment in Greek or adequate, as certified by the Selection Committee of the Postgraduate Program, knowledge of the Greek language for foreign candidates
- Recognition of foreign academic qualifications

For students from foreign institutions who do not present a certificate of recognition of an academic degree from DOATAP, the following procedure is followed:

The Assembly of the Faculty of Medicine appoints a committee responsible for determining whether a foreign institution or a type of qualification of a foreign institution is recognized. In order to be recognised, the following procedure is followed:

- the institution awarding the titles is included in the list of foreign institutions maintained and updated by DOATAP,
- The student must provide a certificate of place of study, which is issued and sent by the foreign university. If the Greek territory is certified as the place of study or part thereof, the degree is not recognized, unless the part of studies completed in the Greek territory is located in a public HEI.

The evaluation of candidates and the selection of admissions is based on the following criteria:

- University degree grade (domestic or foreign) (percentage 20%)
- Performance in a Diploma Thesis, where this is provided for in the first cycle of studies (10%). In case there is no Diploma Thesis in the first cycle of studies, then this 10% is added to the grade of evaluation of the degree).
- Certified knowledge of English (10%)
- Scientific publications, participation in conferences (10%)
- Letters of recommendation (10%)
- Relevant research or professional activity (15%)
- Master's or PhD degree (5%)
- Oral interview in a three-member committee appointed by the C.E. (20%)

Based on the overall criteria, the C.E. prepares the evaluation table of students and submits it to the Assembly for approval.

Successful candidates must register at the Secretariat of the Postgraduate Program within thirty (30) days from the decision of the Assembly.

In the event of a tie (mathematically rounded to the whole unit of the 100 scale), the tied candidates shall be admitted at a rate not exceeding 10% of the maximum number of entrants.

In case of non-registration of one or more students, the runners-up (if any) will be invited to enrol in the Postgraduate Program, based on their order in the approved evaluation list.

5. REGISTRATION

Enrolment of first-year students

The names of postgraduate students admitted to the Postgraduate Program are announced by the Secretariat of the Postgraduate Program by sending the list of successful candidates who submitted an online application for registration. The Secretariat of the Medical School checks the list of successful candidates for the completeness of their formal and substantive selection criteria. The invitation and registration is made in accordance with the provisions in force and within a deadline set by the Medical School of NKUA for each academic year. The registration is done by the successful candidate themselves or by a person legally authorized by them and is completed with the presentation of the national ID card or passport. In any case, the Secretariat of the Postgraduate Program may request additional supporting documents from the registrants. For reasons of exceptional need, such as a prolonged natural disaster, serious illness, military service, or absence abroad, or in the case of a successful candidate who has not completed the

online registration procedure on time and in full, registration is possible, at the request of the person concerned, stating the reasons for the delay. In the above cases, both the relevant application and the supporting documents are submitted by the successful candidate directly to the Secretariat of the Postgraduate Program and with the obligation of physical presence at the Secretariat of the Postgraduate Program within thirty (30) days from the expiration of the registration deadline. The registration is completed or not, with a reasoned decision of the Assembly of the Department. A successful candidate who has not been enrolled even in accordance with the procedure set out in the previous subparagraphs of this paragraph loses the right to enrol in the Postgraduate Program for the specific academic year.

6. DURATION OF STUDIES

The duration of studies in the Postgraduate Program leading to the receipt of a Postgraduate Diploma (MSc) is set at three (3) academic semesters, which include the time of preparation of a dissertation.

There is a possibility of extension, after a reasoned request of the student and approval by the Assembly. The extension does not exceed two semesters. Thus, the maximum time allowed for completion of studies is set at five (5) academic semesters.

Students who have not exceeded the maximum attendance limit, following a reasoned request to the Assembly of the Department, may interrupt their studies for a period not exceeding one (1) consecutive semester.

7. SUSPENSION OF STUDIES

Suspension of studies is granted for serious reasons (military service, illness, postpartum, absence abroad, etc.).

The application must be reasoned and accompanied by all relevant supporting documents from competent public authorities or organizations, proving the reasons for the suspension of studies. Student status is suspended at the time of interruption of studies and participation in any educational process is not allowed. Semesters of suspension of student status are not counted towards the maximum duration of regular studies.

At least two weeks before the end of the suspension of studies, the student is obliged to re-enrol in the program in order to continue his/her studies with the rights and obligations of an active student. Students may, upon request, terminate their suspension of studies and return to the Program only if they have applied for suspension of studies for two consecutive academic semesters. The application to terminate the suspension of studies must be submitted no later than two weeks before the beginning of the second semester of suspension.

The duration of suspension or extension of the duration of studies is discussed and approved on a case-by-case basis by the S.E., which proposes to the Assembly of the Medical School.

8. STRUCTURE OF STUDIES

Each academic year is divided into periods called semesters, the winter semester, and the spring semester. All courses of the Postgraduate Program are compulsory and are divided into three (3) semesters. During the winter semesters, the courses of the 1st semester are taught, and the

preparation of the candidate's dissertation begins in the 3rd semester. During the spring semester the courses of the 2nd semester are taught.

The education of the students of the MSc is done through the lectures of the auditorium courses, the tutorials, and the clinical exercises. The content of each course is constantly updated, based on scientific developments in biomedical sciences.

8.1 Compulsory courses

Compulsory courses are defined as courses whose attendance and successful examination is necessary for all students of the Postgraduate Program.

The examinations of the compulsory courses are held by the teaching staff s at the end of the semester, on a predetermined syllabus. The examinations can be either written or oral and the grade of the courses is expressed on a scale of zero-ten (0-10), based on a pass of five (5), and without the use of a fractional part. The curriculum of the Postgraduate Program includes 6 compulsory courses in the first year of studies and the preparation of the diploma in the second year of studies.

8.2 Practical training

In the 1st & 2nd semester of studies, the S.E. of the Postgraduate Program organizes an internship period for the students of the Postgraduate Program.

The internship takes place in the Physiology laboratory and in various collaborating institutions (centers) with the MSc (National Hellenic Research Foundation (NHRF), the Hellenic Pasteur Institute, the Biomedical Sciences Research Center "Alexander Fleming", the Biomedical Research Foundation Academy of Athens (BRFAA), as well as with University & Clinics of the National Health System (Laiko Hospital, "Aginitio" Hospital, "Attiko" Hospital, "Ippokrateio" Hospital, "Syggros" Hospital, etc.) Internship is compulsory and has a duration of twenty-four (24) weeks and takes 6 ECTS.

8.3 Rescoring capability

Students attending the first two semesters of the Postgraduate Program have the opportunity of rescoring their written exams if the grade of the written examination is greater than or equal to five (5). Information at the secretariat of the MSc.

8.4 Obtaining a degree.

In order to obtain the degree, attendance in all three (3) semesters and successful examination in all compulsory courses of the Postgraduate Program are required. In addition, the writeup of the dissertation and the successful presentation to the three-member committee is a requirement.

The degree grade is calculated from the sum of the passing grades of all courses and the grade of the postgraduate student's dissertation.

9. CURRICULUM

The Postgraduate Program begins in the winter semester of each academic year. In case of inability to start in the winter semester, it may be transferred to the spring semester, by decision

of the Assembly of the Department. Attendance is completed in three (3) semesters and successively the registration and attendance of new students begins.

In order to obtain an MSc, a total of ninety (90) credits (ECTS) are required.

During their studies, postgraduate students are required to attend and successfully pass postgraduate courses, attend research internships, and write scientific papers, as well as prepare a postgraduate dissertation. A postgraduate student is considered to have attended only if they complete 80% of the course hours (teaching and exercises) of the current curriculum. Otherwise, he/she is obliged to repeat the course. Postgraduate students are also required to: submit within the prescribed deadlines the diploma thesis assigned to them.

Non-compliance with the above is the basis of rejection from courses or exclusion of the postgraduate student from the program, following the recommendation of the responsible professor to the S.E. and approval by the Assembly of the Department.

The educational process of the Postgraduate Program can be carried out either in person or with the use of modern distance learning methods. If the educational process is carried out using asynchronous distance learning methods, these may not exceed twenty-five percent (25%) of the credits of the Postgraduate Program. On the contrary, research internships are carried out exclusively in person.

The courses are organized in semesters, take place on a weekly basis, and are conducted in Greek or English.

The courses of the winter and spring semester are examined again during the September period. The attendance of courses, workshops and internships/clinical exercises is mandatory.

A. The course schedule is as follows:

SEMESTER 1			SEMESTER 2		
MANDATORY COURSES	TEACHING HOURS/ WEEK	ECTS	MANDATORY COURSES	TEACHING HOURS/ WEEK	ECTS
PRINCIPLES OF IMMUNOLOGICAL MECHANISMS - CLINICAL & LABORATORY APPLICATIONS Course Code	6	12	ORGAN-SPECIFIC AUTOIMMUNE DISEASES. PATHOGENESIS -DIAGNOSIS-CLINICAL EXPRESSION-TREATMENT. Course Code	6	12
SYSTEMIC AUTOIMMUNE DISEASES. PATHOGENESIS -DIAGNOSIS-CLINICAL EXPRESSION-TREATMENT Course Code	6	12	PRINCIPLES OF BASIC & CLINICAL RESEARCH Course Code	6	12

INTERSHIP (CLINICAL OR RESEARCH) Course Code	3	6	INTERSHIP (CLINICAL OR RESEARCH) Course Code	3	6
SUM	15	30	SUM	15	30
SEMESTER 3					
MASTER THESIS Course Code	TEACHING HOURS/ WEEK	ECTS			
SUM	15	30			

B. Course content/description

SEMESTER A:

1. PRINCIPLES OF IMMUNOLOGICAL MECHANISMS - CLINICAL & LABORATORY APPLICATIONS (ECTS: 12 – Course Code: .....)

Course Content:

1) Introduction to the Immune System, 2) Introduction to the Immune System, 3) Mechanisms of innate immunity, 4) Mechanisms of acquired immunity, 5) Hypersensitivity reactions, 6) Allergic reactions-Asthma, 7) Immune tolerance / Autoimmunity, 8) Immunology of transplantation, 9) Immunological mechanisms of cancer, 10) Immunology of aging, 11) Immunology of pregnancy/reproduction, 12) Immunology of metabolism/Atherosclerosis, 13) Basic principles of neuroimmunology, 14) Immunodeficiencies, 15) Immunological laboratory techniques

Learning Outcomes:

The student will have the ability to understand the main mechanisms of innate and acquired immunity and their expression in a wide range of clinical manifestations.

Teaching and Learning Methods:

Lectures

Method of teaching:

Lectures, self-directed study.

Teaching organization:

Lectures.

Student evaluation:

Final written exam.

2. SYSTEMIC AUTOIMMUNE DISEASES. PATHOGENESIS -DIAGNOSIS-CLINICAL EXPRESSION-TREATMENT (ECTS: 12 – Course Code: .....)

Course Content:

- 1) Approach of a patient with possible rheumatological disease-New autoantibodies, 2) Inflammatory arthritis Pathogenesis-Diagnosis-Clinical expression-Treatment, 3) Systemic lupus erythematosus, Antiphospholipid syndrome, 4) Sjogren's syndrome, Systemic scleroderma Mixed connective tissue disease, 5) Inflammatory myopathies Pathogenesis-Diagnosis-Clinical expression-Treatment, 6) Vasculitis of large / medium size Takayasu, temporal arteritis, nodular polyarteritis, Kawasaki, 7) Vasculitis of small and medium size Wegener, Churg Strauss, microscopic polyangestis Vasculitis of small size HS, Cryoglobinaemic, Bechet, Goodpasture, recurrent polychondritis, Cogan's syndrome, 8) Autoinflammatory syndromes / IgG4 related syndromes Pathogenesis-Diagnosis-Clinical expression-Treatment

Learning Outcomes:

The student will have the ability to understand the mechanisms of pathogenesis of clinical expression as well as the diagnosis and therapeutic approach of systemic autoimmune autoinflammatory diseases.

Teaching and Learning Methods:

Lectures.

Method of teaching:

Lectures, self-directed study.

Teaching organization:

Lectures.

Student evaluation:

Final written exam.

3. INTERSHIP (CLINICAL & RESEARCH) (ECTS: 6 – Course Code: .....)

Course Content:

During the 24-week internship, students will have the opportunity to follow the clinical, diagnostic and therapeutic approach of patients with systemic autoimmune diseases and become familiar with modern immunological and molecular techniques of the laboratory.

SEMESTER 2

Compulsory Courses

1. ORGAN-SPECIFIC AUTOIMMUNE DISEASES. PATHOGENESIS -DIAGNOSIS-CLINICAL EXPRESSION-TREATMENT. (ECTS:12 – Course Code: .....)

Course Content:

- 1) Oral manifestations of autoimmune diseases,

- 2) Autoimmune diseases of liver / gastrointestinal - Diagnostic approach / Inflammatory bowel diseases,
- 3) Celiac disease / Autoimmune gastritis / Autoimmune pancreatitis,
- 4) Primary biliary cirrhosis/ Autoimmune hepatitis/ Primary sclerosing cholangitis,
- 5) Alopecia-Vitiligo,
- 6) Vesicular skin diseases (Pemphigus, pemphigoid, Herpetiform dermatitis),
- 7) Psoriasis / Urticarial vasculitis / Cutaneous lupus,
- 8) Hypododermatitis (erythema nodosum, Weber Christian)/ Lichen sclerosus,
- 9) Autoimmune endocrine gland diseases Grave's / Hashimoto,
- 10) Autoimmune endocrine gland diseases type I DM / Addison's disease,
- 11) Autoimmune lung diseases-Diagnostic approach,
- 12) Sarcoidosis/Idiopathic pulmonary hemosiderosis,
- 13) Interstitial lung diseases,
- 14) Autoimmune eye diseases Uveitis/ Sympathetic ophthalmia,
- 15) Autoimmune blood diseases Autoimmune hemolytic anemia, Autoimmune thrombocytopenic purpura, Thrombotic thrombocytopenic purpura,
- 16) Autoimmune chylomicronaemia/neutropenia;
- 17) Lymphoproliferative diseases in the context of systemic autoimmune diseases and chronic infections,
- 18) Autoimmune diseases of the genitourinary system (Nephritis, Interstitial cystitis),
- 19) Autoimmune diseases of the genitourinary system (autoimmune orchitis, ovarianism) - Recurrent miscarriages,
- 20) Cancer Immunotherapy-Side Effects,
- 21) Diagnostic approach of autoimmune nervous system diseases,
- 22) CNS demyelinating syndromes,
- 23) Autoimmune encephalitis/ Myasthenia Gravis/ Stiff man syndrome,
- 24) Demyelinating polyneuropathies / GB,
- 25) Primary CNS vasculitis / CNS involvement in systemic autoimmune diseases,
- 26) Immunological disorders of psychiatric diseases,
- 27) Psychiatric diseases. Demyelinating polyneuropathies / GB,

Learning Outcomes:

The student will have the ability to understand the mechanisms of pathogenesis of clinical expression as well as the diagnosis and therapeutic approach of organ-specific autoimmune diseases.

Teaching and Learning Methods:

Lectures.

Method of teaching:

Lectures, self-directed study.

Teaching organization:

Lectures.

Student evaluation:

Final written exam.

2. PRINCIPLES OF BASIC & CLINICAL RESEARCH (ECTS: 12 – Course Code: .....)

Course Content:

1) Molecular biology techniques, 2) New technologies, 3) Basic principles of clinical research, 4) Statistical methods, 5) Soft skills / thesis definition.

Learning Outcomes:

The student will have the ability to become familiar with molecular biology techniques and new technologies of biomedical research as well as the basic principles of clinical research. In addition, he/she will acquire skills related to the statistical processing of research results.

Teaching and Learning Methods:

Lectures.

Method of teaching:

Lectures, self-directed study.

Teaching organization:

Lectures.

Student evaluation:

Final written exam.

3. INTERSHIP (CLINICAL & RESEARCH) (ECTS: 6 – Course Code: .....)

Course Content:

During the 4-week internship, students will have the opportunity to follow the clinical, diagnostic and therapeutic approach of patients with systemic autoimmune diseases and become familiar with modern immunological and molecular techniques of the laboratory.

SEMESTER 3

Compulsory Master's Thesis (ECTS: 30 – Course Code: .....).

10. EXAMINATIONS AND EVALUATION OF POSTGRADUATE STUDENTS

The educational work of each academic year is structured in two semesters of study, winter and spring, each of which includes at least thirteen (13) weeks of teaching and three (3) weeks of examinations. The courses of the winter and spring semester are examined repeatedly during the periods set by the Assembly of the Department.

The attendance of courses, workshops and practical exercises is compulsory.

In case of impediment to the conduct of a course, it is foreseen to be replaced. The date and time of replacement is communicated to students by the secretariat of the Postgraduate Program.

Postgraduate students are entitled to absences not exceeding 20% of the teaching hours of each course. Otherwise, the replacement of hours is required after permission of the Assembly of the Department at the request of the M.F. and the relevant recommendation of the S.E.

In case the student absences rate exceeds 50% per course or in all courses, there is a question of deletion of the student. This issue is examined by the C.E., which proposes it to the Assembly of the Department.

The evaluation of postgraduate students and their performance in the courses they are required to attend within the framework of the Postgraduate Program takes place at the end of each semester with written or oral examinations or with assignments throughout the semester. The method of evaluation is defined by the instructor of each course. Scoring is done on a scale of 1-10. The grade of the courses is submitted to the Secretariat of the Postgraduate Program within twenty (20) days from the end of the examination period.

In order to obtain an MSc, each postgraduate student must attend and be successfully examined in all compulsory courses of the Postgraduate Program, attend the internship, and prepare a postgraduate dissertation, thus collecting ninety (90) ECTS.

If a postgraduate student fails three (3) times in the course examination, he is considered not to have successfully completed the program, and is examined, upon request, by a three-member committee of faculty members of the School of Health Sciences, whose members have the same or related subject to the examined course and are appointed by the Assembly of the Department. The teacher in charge of the examination is excluded from the committee.

In the third semester of the Program, the preparation of a postgraduate thesis is foreseen. The Coordinating Committee, at the request of the candidate stating the proposed title of the dissertation, the proposed supervisor and attaching a summary of the proposed thesis, appoints its supervisor and establishes the three-member examination committee for the approval of the thesis, one of the members of which is the supervisor.

Members or supervisors of the three-member examination committee of the Diploma Thesis are appointed from all categories of teachers of the Postgraduate Program in accordance with the applicable legislation, provided that they hold a doctoral degree.

By decision of the S.E., the supervision of diploma theses may also be assigned to members of the Department's Teaching and Research Staff, who have not undertaken the teaching work of the Postgraduate Program.

The subject of the postgraduate thesis must concern either original laboratory or clinical research, or a review of previous studies, if there is no equivalent in the international bibliography.

The Master's thesis can be written in Greek or English, with Greek and English abstracts in both cases. The dissertation must have a minimum length of 3,000 words and a maximum of 10,000 words, excluding bibliographic references.

In order for the assignment to be approved, the student must defend it before the members of the examination committee assigned to him and be graded with a grade of at least five (5) out of ten (10).

Postgraduate theses, if approved by the examination committee, must be posted on the website of the Medical School.

Also, the diploma thesis is submitted electronically to the Digital Repository "PERGAMOS", in accordance with the decisions of the Senate of the National and Kapodistrian University of Athens.

11. OBLIGATIONS AND RIGHTS OF POSTGRADUATE STUDENTS

1. Postgraduate students have all the rights and benefits provided for students of the first cycle of studies, except for the right to provide free textbooks. The University is obliged to ensure that students with disabilities and/or special needs have accessibility to the proposed textbooks and teaching.

2. Postgraduate students are invited to participate and attend seminars of research groups, bibliographic information discussions, laboratory visits, conferences/workshops on a subject related to that of the Postgraduate Program, and lectures or other scientific events of the Postgraduate Program.

3. The Assembly of the Department, upon the recommendation of the S.E., may decide to expel postgraduate students if:

- a) they exceed the maximum number of absences,
- b) they have failed the examination of a course or courses and have not successfully completed the program,
- c) they exceed the maximum duration of studies in the Postgraduate Program, as defined in this Regulation,
- d) they have violated the applicable provisions regarding the handling of disciplinary misconduct by the competent disciplinary bodies.
- e) automatically at the request of postgraduate students,
- f) commit misconduct falling under copyright law (Law 2121/93) during the writing of their intended works,

g) in case of graduate foreign institutions, if they do not present the certificate from DOATAP that is pending, provided that the maximum period of study has elapsed and the legal possibilities for suspension of studies have been exhausted,

h) do not pay the prescribed tuition fee.

i) are exempt from tuition fees.

I. Enrolled students of the Postgraduate Program may study free of charge if they meet the economic and social criteria of Law 4957/2022. A prerequisite for granting the right to free attendance due to economic or social criteria is the fulfilment of conditions of excellence during the first cycle of studies, which corresponds at least to the possession of a grade equal to or higher than seven and a half with excellent out of ten (7.5/10), provided that the evaluation in the basic degree presented for admission to the Postgraduate Program has been carried out in accordance with the ten-grade evaluation scale of a Higher Education Institution (HEI) in Greece, otherwise, this criterion is applied proportionately according to the respective evaluation scale, if the degree presented has been awarded by a foreign institution.

II. The total number of students attending free of charge may not exceed the number corresponding to thirty percent (30%) of the total number of students enrolled per academic year. If the numerical calculation of the number of beneficiaries of exemption from tuition fees gives a decimal number, it shall be rounded to the nearest whole unit. If the number of beneficiaries of exemption exceeds the percentage herein, the beneficiaries shall be selected in descending order until the number is reached.

III. Students of the Postgraduate Program who meet the condition of case (I) of paragraph (3, g) hereof have the right to free attendance, provided that the following criteria apply:

Criterion 1. The average of the sum of the incomes of the last two (2) financial years of all the family members of the applicant for exemption from tuition fees, i.e. the applicant himself, his parents, regardless of whether they make a joint or separate tax return, and his siblings up to twenty-six (26) years old, provided that they are single and have their own taxable income within the meaning of article 7 of Law 4172/2013 (A'167), does not exceed seventy percent (70%) of the national median disposable equivalent income, according to the most recent published data of the Hellenic Statistical Authority (ELSTAT), if the applicant has not reached the twenty-sixth (26th) year of age and is unmarried or has not entered into a civil partnership.

Criterion 2. The average individual taxable income of the last two (2) fiscal years of the applicant does not exceed one hundred percent (100%) of the national median disposable equivalent income, according to the most recent published data of the Hellenic Statistical Authority (ELSTAT), if the applicant has reached the twenty-sixth (26th) year of age.

Criterion 3. The average of the sum of the taxable income of the last two (2) fiscal years of the applicant for exemption from tuition fees and his/her spouse or cohabitant, if married or in a civil partnership, regardless of whether they submit a joint or separate tax return, does not exceed one hundred percent (100%) of the national median disposable equivalent income; according to the most recent published data of the Hellenic Statistical Authority (ELSTAT).

Criterion 4. If the applicant for exemption has not completed the twenty-sixth (26th) year of age and is a child of a three-child or large family or a child of an unmarried parent or orphan of at least one (1) parent or a person with a disability or a member of a household with a person with

disabilities, he may apply for exemption of half (50%) from the obligation to pay tuition fees, if the average in case (1) of paragraph (3,g,III) exceeds seventy percent (70%) and does not exceed one hundred percent (100%) of the national median disposable equivalent income, according to the most recent published data of the Hellenic Statistical Authority (ELSTAT).

Criterion 5. The submission of applications for free attendance at the Postgraduate Program, according to the present, takes place after the completion of the admission process of students to the Postgraduate Program.

Criterion 6. The possibility of exemption from the obligation to pay tuition fees is provided exclusively for attendance at one (1) Postgraduate Program organized by Greek Universities.

Criterion 7. This does not apply to third-country nationals.

4. At the end of each semester, postgraduate students evaluate each course and each instructor.

5. The inauguration takes place within the framework of the Assembly of the Department, in the presence of the President of the Medical School.

More specifically, within the framework of the MSc, a Postgraduate Diploma (MSc) in "Immunology: Basic Principles and Clinical Applications" is awarded.

7. Postgraduate Diploma is not awarded to a student whose first cycle degree from a foreign institution has not been recognized by DOATAP, in accordance with Law 3328/2005 (A' 80).

8. Postgraduate students may apply for the issuance of a diploma supplement.

9. For their participation in the Postgraduate Program "Immunology: Basic Principles and Clinical Applications", postgraduate students pay tuition fees amounting to a total of three thousand euros (3,000 €). The fee is paid in three (3) equal instalments at the beginning of each semester.

12. STUDENT WELFARE ISSUES

12.1 Healthcare

According to paragraph 3 of article 31 of Law 4452/15-2-2017 (A' 17) "undergraduate and postgraduate students and doctoral candidates who do not have other medical and hospital care, are entitled to full medical and hospital care in the National Health System (E.S.Y.) with coverage of the relevant expenses by the National Organization for the Provision of Health Services (E.O.P.Y.Y.) in accordance with article 33 of Law 4368/2016 (A' 83), only by using their Social Security Number". The Health Service operates the following clinics: A) Internal Medicine Clinics B) Ophthalmology Clinic C) Dental Clinic D) Psychosocial Intervention Unit E) Dermatological examination NKUA students have the opportunity to be examined at the "Andreas Syngros" Hospital after consultation with the Secretariat of the Health Service of the University Club The health service is housed in University Club, Ippokratous 15, on the 1st floor.

Information.2103688208-2103688218

12.2 European Health Insurance Card (E.K.A.A.)

When students are going to a European Union country, they can obtain the relevant card in order to have the possibility of medical care in the respective health systems of European countries. The E.K.A.A. card is issued by the Department of Computerization of the National and Kapodistrian University of Athens only to students (undergraduate/postgraduate/doctoral

candidates) who do not have insurance capacity (i.e. are not insured with another insurance institution) and are going to a European Union country, Norway, Liechtenstein, Iceland and Switzerland. Students submit an application to the Secretariat of the Postgraduate Program, which is forwarded to the Secretariat of the Department. The card is collected from the Directorate of Computerization (Mathematics building, tel. 210 7276450) upon presentation of the student ID. Students who have chosen another insurance provider can obtain this card from their insurance providers.

12.3 Academic identity

Students receive their academic identity upon electronic application in a specially designed for this purpose information system <http://academicid.minedu.gov.gr>. It is valid for the entire academic year and for as many years as the studies last. The academic card with the right to a reduced ticket is valid for full-time students of the first cycle of studies who do not already hold a university degree and for as many years as are required to obtain a degree, increased by two years. The ID card provides a 50% discount on urban transport in Athens and intercity transport to and from Athens, and 25% on urban transport in the rest of the country.

12.4 Accessibility for students with disabilities

The courses of the MSc take place in the amphitheatre of the Laboratory of Physiology. Due to the nature of the institution, full accessibility is offered to students with different abilities and requirements through adaptations to the environment and access services. The Medical School of Athens has a special Accessibility Unit for Students with Disabilities of the University of Athens. In order to better serve the students with disabilities, a consultant Professor of Physical Education has been appointed at the Medical School of the University of Athens, as well as a special employee at the Secretariat of the Medical School, to which the Postgraduate Program belongs.

More information: 210-725130, 210-7275687, email: access@uoa.gr, Website: <http://access@uoa.gr>

13. MSC INFRASTRUCTURE

1. For the smooth operation of the Postgraduate Program, classrooms and seminars, amphitheatres equipped with audio-visual means and laboratories of the Medical School of the University of Athens and the Laboratory of Physiology will be provided.

2. The administrative and secretarial support of the Postgraduate Program is provided by the Secretariat of the Postgraduate Program.

3. The resources of the Postgraduate Program may come from:

a) tuition fees for postgraduate students amounting to three thousand euros (3,000 €) in total per M.F. The payment of tuition fees is made by the student themselves.

(b) donations, sponsorships, and financial support of any kind from the public or private sector,

(c) bequests,

(d) resources from research projects or programmes, or resources from projects or programmes of the European Union or other international organisations,

e) own resources of the Higher Education Institution (HEI) and

(f) the State budget or public investment programme.

The resources of the Postgraduate Program are distributed as follows: a) an amount corresponding to thirty percent (30%) of the total income derived from tuition fees is withheld by ELKE. This amount includes the percentage withheld in favour of ELKE for the financial management of the Postgraduate Programs, b) the remaining amount of the total revenue of the Postgraduate Program is allocated to cover the operating expenses of the Postgraduate Program.

4. At the end of the term of office, under the responsibility of the outgoing Director, a detailed report of the research and educational work and other activities of the Postgraduate Program is drawn up, which is submitted to the Medical School of the NKUA. This report shall be sent to the competent bodies in accordance with applicable law.

5. The internal and external evaluation of the Postgraduate Program will be carried out in accordance with the applicable provisions.

13.1 Electronic services of the Postgraduate Program

The MSc has an independent website at <https://www.....> The website of the Postgraduate Program provides information about the Program of Studies, the Teaching Staff as well as the Directorate of the Postgraduate Program. Regular news and special announcements are provided through the newsletters of the website, while topographic information about the headquarters of the Postgraduate Program and instructions for contacting the Secretariat of the Postgraduate Program are provided.

As the Postgraduate Program is part of the Postgraduate Program of the Medical School of the National and Kapodistrian University of Athens, it uses the electronic system of studies of the National and Kapodistrian University of Athens. With the new computerization system of the Secretariat of the Medical School, students are given the opportunity to monitor their student status online and make course registrations electronically. Also, through the university email given when registering in mystudies, they can receive updates and announcements from the general announcements folder (Announcement) and the central folder of the school (Med). In addition, the system enables faculty members to register directly, through a network, the grades of their students.

13.2 Email

The Postgraduate Program has e-mail: .....The Electronic Mail Service provides an e-mail address in the form of username@med.uoa.gr. It also provides the infrastructure for sending messages to other internet users, storing messages on the University's server via IMAP protocol, accessing mail via Webmail (webmail.noc.uoa.gr) and combating spam.

14. TEACHING ASSIGNMENT/INSTRUCTORS OF THE POSTGRADUATE PROGRAM

The teaching work of the Postgraduate Program is assigned by decision of the Assembly of the Department upon the recommendation of the Coordinating Committee of the Postgraduate Program to the following categories of teachers:

1. members of Teaching Research Staff, members of Special Educational Staff, Laboratory Teaching Staff, and Special Technical Laboratory Staff, of the Department or other

Departments of the same or another Higher Education Institution or Higher Military Educational Institution, with additional employment beyond their legal obligations, if the Postgraduate Program has tuition fees,

2. Emeritus Professors and retired faculty members of the Department or other Departments of the same or another Higher Education Institution (HEI)
3. collaborating teachers,
4. teaching assistants,
5. visiting professors or visiting researchers (especially for visiting professors, the C.E. proposes the assignment of teaching after evaluation of the research work of the candidate lecturer, as reflected in peer-reviewed scientific journals),
6. researchers and special operational scientists of research and technological bodies of article 13A of law 4310/2014 (A'258) or other research centers and institutes in Greece or abroad,
7. Scientists of recognized prestige, who have specialized knowledge and relevant experience in the subject of the Postgraduate Program.

All categories of teachers may be paid exclusively from the resources of the Postgraduate Program depending on its available financial resources. Upon the recommendation of the C.E. and the decision of the Assembly of the Department on the assignment of the teaching work, the amount of remuneration of each teacher is determined. Teaching staff who have the status of faculty members may be additionally remunerated for work they offer to the Postgraduate Program, if they fulfil their minimum legal obligations, as defined in para. 2 of Article 155 of the Act. 4957/2022. The last paragraph shall also apply in detail to the members of E.E.P., E.D.I.P. and E.T.E.P., provided that they fulfil their minimum legal obligations.

By decision of the Assembly of the Department, auxiliary teaching work may be assigned to doctoral candidates of the Department or the School, under the supervision of a teaching instructor of the Postgraduate Program.